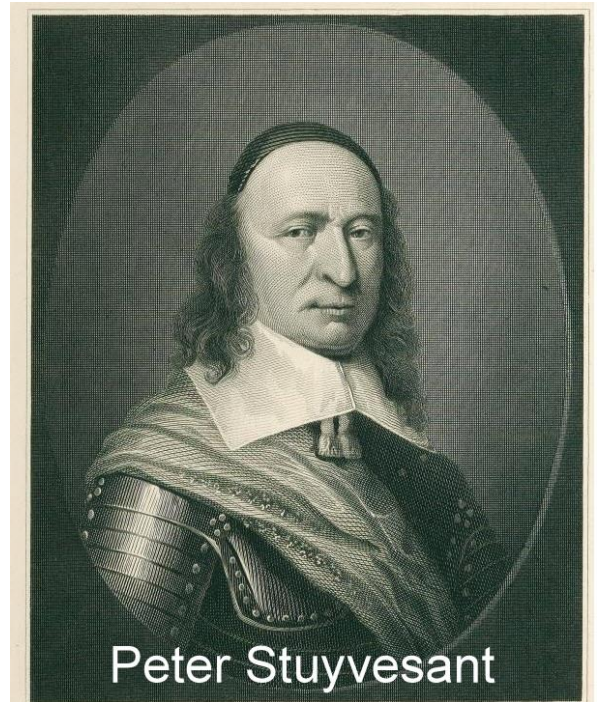

Vordenaren in de wereld van Peter Stuyvesant

In 1624 werd door de West-Indische Compagnie de kolonie Nieuw Nederland gesticht, met als hoofdplaats Nieuw Amsterdam, het huidige New York. Vanaf 1645 was Peter Stuyvesant daar directeur-generaal. De kolonie moest bevolkt worden, niet alleen met vrijgezelle avonturiers, maar liefst met boerengezinnen. Maar hoe krijg je die zo gek dat ze huis, haard, familie en vrienden achterlaten om een ongewisse toekomst tegemoet te gaan, in de wetenschap dat het vrijwel uitgesloten was dat ze ooit zouden terugkeren?

Toch nam in 1650 een Vordens gezin die grote stap. Het waren **Jan Hendricks Wesseling en Elsken Jans ten Bramel**, met hun drie kinderen Hermentje, Hendrick en Dirck. Jan kwam van Groot Wesselink, waar nu de camping De Goldberg gevestigd is, en Elsken was zijn buurmeisje, van het erf Bramel, later Groot Bramel, aan de Almenseweg. Ze waren in 1639 getrouwd. De kinderen waren dus nog jong.

Eén van de redenen voor het echtpaar om het avontuur van emigratie naar Nieuw Nederland te zoeken kan geweest zijn dat Jans oudere broer Hendrick in februari 1650 was getrouwd en de

toezegging had gekregen dat hij zijn vader op Groot Wesselink mocht opvolgen. Dit moet voor Jan en Elsken alle hoop op opvolging op Groot Wesselink hebben weggenomen. Maar ze werden over de streep getrokken door een aanbod van Hendrik baron van der Capellen tot Rijsselt, die de reis voor hen wilde betalen en hun ook nog vruchtbaar bouwland in het vooruitzicht stelde op Staten Eiland, gelegen in de monding van de Hudsonrivier.

De reden voor Van der Capellen om zo genereus te zijn was de volgende. Hij had de helft gekocht van het patroonschap van Staten Eiland. De rechten van een patroon waren vergelijkbaar met die van een bezitter van een heerlijkheid in

Gelderland. Dat waren

onder meer het recht om pachten te innen, rechten op minerale rijkdommen, jachtrecht, visrecht, en de bevoegdheid om recht te spreken. Daar stonden ook verplichtingen tegenover. Zo moest hij ervoor zorgen dat ten minste 50 kolonisten van 15 jaar of ouder zich in de kolonie vestigden. Van der Capellen had daarom via zijn netwerk een schip vol boeren en ambachtslieden zo ver gekregen dat ze de grote stap waagden. Op 10 augustus 1650 vertrok het schip Nieuw Nederlantsch Fortuyn uit Amsterdam en 19 weken later, na een woelige reis, ankerden ze op de rede van Staten Eiland.

Aanvankelijk ging het goed met het gezin Wesseling. De oogst was overvloedig. Maar na een paar jaar overleed vader Jan. Weduwe Elsken hertrouwde kort nadien. Maar in 1655 sloeg het noodlot weer toe. De

nederzetting werd overvallen door indianen en verwoest. De tweede echtgenoot van Elsken was onder de slachtoffers. De rest van het gezin slaagde erin om te ontkomen naar Nieuw Amsterdam, aan de andere kant van de baai. Daar trouwde Elsken een jaar later voor de derde keer. De kinderen groeiden op in Nieuw Amsterdam. Moeder Elsken overleed in 1664. Dochter Hermentjen was toen al getrouwd, op haar achttiende, met een Oostfries. In het trouwregister wordt zij aangeduid met de achternaam Van Zutphen. Ook haar broer Dirck had die naam aangenomen. Ook hij trouwde, kreeg een aantal kinderen en overleed in 1707. Door latere generaties werd van de naam Van Zutphen soms Sutphen of Sutphin gemaakt. Naar een van zijn nakomelingen is in New York Sutphin Boulevard genoemd. In de Verenigde Staten leven nog duizenden afstammelingen van hem. Hoe het met zoon Hendrick verder ging is niet meer bekend dan dat hij na 1664 is overleden.

Dit is een samenvatting van het artikel Vordenaren in de wereld van Peter Stuyvesant, door A.C.J. Viersen, gepubliceerd in de Vordense Kronyck 2015, nr. 1.